

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 2 kwietnia 2026 r.

Poz. 2154

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.198.2026 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 27 marca 2026 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXVIII/216/2026 Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu z dnia 24 lutego 2026 r. w sprawie „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Ogrodzieniec na rok 2026”, w części określonej w § 5 ust. 2 załącznika do uchwały, w zakresie sformułowania: *przez pracownika Referatu Ochrony Środowiska*, jako sprzecznej z art. 11a ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r. poz. 1580 ze zm.), dalej jako: *ustawa*, w zw. z art. 33 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 24 lutego 2026 r. Rada Miejska w Ogrodzieńcu podjęła uchwałę Nr XXVIII/216/2026 w sprawie „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Ogrodzieniec na rok 2026”. Załącznik do uchwały stanowi *Gminny program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Ogrodzieniec na rok 2026*, dalej jako: *Program*.

W podstawie prawnej uchwały wskazano m.in. art. 11a ustawy.

Wskazana uchwała została prawidłowo doręczona organowi nadzoru w dniu 25 lutego 2026 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż jest ona częściowo niezgodna z prawem.

Zgodnie z treścią art. 11a ust. 1 i ust. 2 ustawy - *Rada gminy, wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Program, o którym mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności:*

- 1) *zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;*
- 2) *opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;*
- 3) *odławianie bezdomnych zwierząt;*
- 4) *obligatoryjną sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt;*
- 5) *poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;*
- 6) *usypianie ślepych miotów;*
- 7) *wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;*

8) *zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.*

Natomiast, jak wynika z treści art. 11a ust. 5 ustawy – *Program, o którym mowa w ust. 1, zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków. Koszty realizacji programu ponosi gmina.*

Należy również podkreślić, iż przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego (por. art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym), a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz powiązania między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez radę przy podejmowaniu uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje albo w całości.

Przekładając powyższe na realia analizowanego stanu faktycznego, zastrzeżenia Wojewody budzi § 5 ust. 2 Programu, w następującym brzmieniu:

Odlawianie bezdomnych zwierząt na terenie Gminy ma charakter stały i realizowane jest zgodnie z przyjętym zgłoszeniem, w tym po sprawdzeniu jego zasadności przez pracownika Referatu Ochrony Środowiska. Zgłoszenie uznaje się za zasadne w przypadku braku opieki właścicielskiej oraz zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego. Czynności związane z odlawianiem bezdomnych zwierząt wykonywane są w sposób nie stwarzający zagrożenia dla ich życia i zdrowia, z zachowaniem ostrożności, bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym zapewniając im pełną opiekę w czasie transportu.

Regulacja § 5 ust. 2 Programu, w zakresie, w jakim przepis ten wskazuje pracownika konkretnej komórki organizacyjnej Urzędu Miasta i Gminy, jako odpowiedzialnego za ocenę zasadności zgłoszeń, stanowi przekroczenie delegacji ustawowej. Taki sposób ukształtowania ww. przepisu stanowi nieuprawnione wkroczenie w sferę autonomii organu wykonawczego, w którego gestii, zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, leży wykonywanie uchwał rady gminy. Jest to jednakże obowiązek ustawowy, a rada nie może formułować wobec organu wykonawczego szczegółowych wytycznych w zakresie sposobu wykonania uchwały. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że na mocy art. 33 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, to wójt (burmistrz, prezydent miasta), jako kierownik urzędu gminy lub miasta, decyduje o jego strukturze organizacyjnej, poprzez nadanie mu regulaminu organizacyjnego. Nie można zatem z góry przesądzać, iż w ramach struktury urzędu gminy znajdzie się jednostka organizacyjna nazwana referatem, bo zostało to pozostawione swobodnemu uznaniu wójta. Sama zaś uchwała w sprawie programu ochrony zwierząt, jako akt prawa miejscowego, powinna zachować charakter generalno-abstrakcyjny, czyli mieć zastosowanie do każdego stanu faktycznego, niezależnie od tego, jaka będzie w danym momencie faktyczna struktura organizacyjna urzędu gminy.

Zdaniem organu nadzoru powyżej opisane uchybienie należy zaliczyć do kategorii istotnych naruszeń prawa. Za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym. Istotne naruszenie prawa w uchwale powoduje, że akt pozostaje w wyraźnej sprzeczności z określonym przepisem prawnym, sprzeczność ta jest oczywista i bezpośrednia, i wynika wprost z porównania treści przepisu z ocenianą regulacją, co nastąpiło w niniejszej sprawie (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt II SA/Wa 2197/16, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 859/18, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 9 stycznia 2019 r., sygn. akt II SA/Gd 693/18; publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XXVIII/216/2026 Rady Miejskiej w Ogrodzieńcu z dnia 24 lutego 2026 r. – w części określonej powyżej – należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz